

KIEGÉSZÍTŐ TÁJÉKOZTATÁS

Közzététel dátuma: 2022. december 15.

Közutak létesítésének általános geotechnikai szabályai

(General Geotechnical Rules of Planning and Construction of Roads and Highways)

Útügyi műszaki előírás (ÚME) azonosító száma: e-UT 06.02.11:2022

- **hatályba lépése:** 2022. december 15. [ÚB 184/2022. (XI. 23.) határozat szerint]
- **terjedelme:** (205 oldal, 6 ábra, 49 táblázat)

Jelen módosítás irányadó pontosítást, kiegészítést tartalmaz az alábbi útügyi műszaki előírások tekintetében: –

Jelen útügyi műszaki előírásra irányadó pontosítások, kiegészítések a kiadást követően: –

Jóváhagyó: Útügyi Műszaki Szabályozási Bizottság (ÚB)

Koordináló szerv mint a szerzői jog tulajdonosa: Magyar Közút NZrt. (MK NZrt.)

Kidolgozó: MAÚT Magyar Út- és Vasútügyi Társaság

A hatályba lépéssel egyidejűleg visszavonásra kerül:

e-UT 06.02.11:2007 Utak és autópályák létesítésének általános geotechnikai szabályai

Korábbi előzmények:

ÚT 2-1.222:2002; ÚT 2-3.102:1998; ÚT 2-3.101:1993, ÚT 2-3.101:1992, ÚT 2-3.102:1975

Kulcsszavak: geotechnika, földművek, földműanyagok, töltésépítés, földműteherbírás

Összefoglalás

A Közutak létesítésének általános geotechnikai szabályai útügyi műszaki előírás szabályozza az útépités tervezésének és kivitelezésének geotechnikával kapcsolatos tennivalóit. Az első változata 2002-ben készült el, majd 2007-ben felülvizsgálatra került. Ezt követően további tíz év telt el, amikorra megfogalmazódott az újabb felülvizsgálat szükségessége, amelynek során átültetésre kerülhettek az elmúlt évtized szakmai tapasztalatai, harmonizálásra kerülhettek a kapcsolódó előírásokban bekövetkezett változások és beépülhettek a technológiai újítások is.

A fogalmak megadásakor bemutatásra kerültek az útügyi előírásoknál egységesen bevezetett új útszerkezeti elemek és az új minőségigazolási módszer. A geotechnikai előírás a földműszerkezettel foglalkozik részletesen, amelyen belül két fő szerkezeti elem, a földmű és a földműalap került definiálásra. A földmű ezen belül töltésre vagy bevágásra, valamint az útpályaszerkezet tartós megtámasztását biztosító földmű felsőrészre lett szétbontva, míg a földműalapba tartoznak a földmű építéséhez szükséges előkészítő munkák és az esetlegesen szükséges töltésalapozási feladatok.

A tervezés alapjainál és általános szabályainál az előírás harmonizálásra került a Geotechnikai Kamara és az EC7 elmúlt évtizedben kidolgozott tervezési rendjével és gyakorlatával. Ennek keretén belül megújult a geotechnikai kategóriába sorolás módja, ami alapján megfogalmazásra és racionalizálásra kerültek a talajadottságok vizsgálatára és jellemzésére szolgáló előírások. Az előírás támogatni kívánja az in-situ talajvizsgálati módszereket, ezért ezek használati rendjére külön kitért. Szintén a geotechnikai kategóriákhoz tartozóan megfogalmazásra kerültek az elvégezni szükséges geotechnikai dokumentációk típusai tervfázisokra lebontva. Az előírás megfogalmazta az egyes tervfázisoknál lévő geotechnikai dokumentumok szükséges tartalmi követelményeit is.

Az elmúlt évtized tapasztalatai kerültek átültetésre a talajosztályozás átalakítása során. A földműanyagokként való osztályozásnál az egyes osztályokkal szemben elvárt elvek megfogalmazásra kerültek, ezzel segítve a talajosztályozás értelmezését és a speciális vizsgálatokkal való besorolásokat. A talajosztályozásba bekerültek a talajstabilizációval készült anyagok, amelyek ilyen módon hatékonyan tudják csökkenteni a szükséges szemcsés anyagok bedolgozásának mértékét. Nagyobb hangsúlyt kapott a jelentős károkat okozó térfogatváltozó talajok vizsgálata és alkalmazhatósága. Kisebbségi változások és bizonyos talajok átértékelése (pl.: rosszul graduált homok vagy iszap) szintén tetten érhető a talajosztályozásnál.

A geoműanyagok bemutatása során szintén a funkció elvű alkalmazást helyezi előtérbe az előírás és írja le az ezt segítő módszert.

Jelentős változásnak tekinthető, hogy a földműveket száz évre kell tervezni, ezért az útpályaszerkezet megfelelő megtámasztása érdekében tartós teherbírású földművek tervezése és megépítése a cél. Ennek érdekében az útpályaszerkezet alatt 100 cm vastag földmű felsőrész elkészítése szükséges, amely a korábbiakhoz képest jelentősen vastagabb. A helyi talajok talajstabilizációval történő kezelésének köszönhetően azonban a földmű felső részének jelentős minőségi javulása elérhető lesz szemcsés anyagok beszállítása nélkül is. Szintén a szemcsés anyagok beszállításának volumene lesz csökkenthető a helyi talajok stabilizálással történő alkalmazása esetén az alacsony (2,0 m alatti) és a magas (8,0 m feletti) töltések esetén. Magas töltések esetén az osztópadka szükségessége is átfogalmazásra került a kisajátításra kerülő területek csökkentése érdekében.

Az útpályaszerkezet méretezése megújult, ami már figyelembe veszi az eltérő földműteherbírásokat. Ennek érdekében részletesebb földműteherbírás-számítási eljárás került kidolgozásra az útügyi műszaki előírások felülvizsgálata során, aminek segítségével a földmű felsőrész teherbírása megtervezhető.

Az útépités minősítési módszere megváltozott, ami bekerült a földművek minősítési rendjébe is. Ennek keretén belül megfogalmazásra kerültek az egyes földműszerkezeti elemek előírt és megfelelő határai, valamint az értékcsökkentés számítási módszere.

Aktualizálásra kerültek a technológiai utasítások, valamint a mintavételi és minőségigazolási tervekkel kapcsolatos előírások.

Érintett további útügyi műszaki előírások módosításainak összefoglalása

A kidolgozásban résztvevő szervezetek és munkatársak

Jóváhagyta: Útügyi Műszaki Szabályozási Bizottság
Elnök: Thoroczky Zsolt főosztályvezető
Innovációs és Technológiai Minisztérium

Koordináló szerv, a szerzői jog tulajdonosa: Magyar Közút NZrt.
Szilvai József Attila vezérigazgató
Mikesz Csaba műszaki vezérigazgató-helyettes
Szerencsi Gábor közúti szolgáltató igazgató
Faludi Boglárka jártasságvizsgálati irodavezető

Kidolgozó: MAÚT Magyar Út- és Vasúti Társaság
Nyiri Szabolcs elnök
Mayer András elnökhelyettes
Lehel Zoltán közúti alelnök
Rétháti András irodavezető

Jelen előírást kidolgozó munkabizottság vezetője: Szendefy János

Jelen előírást kidolgozó munkabizottság tagjai: Benák Ferenc, Honti Imre, Király Ákos, Kettinger Ottó, Kovács Gábor, Lazányi István, Pozsár László, Roszik Gábor, Subert István, Szatmári Tamás, Szilvágyi László, Tárczy László, Zámolyi Szabolcs, Zsigmond József

Szakmai konzulens: –

A MAÚT általános és közúti bizottságai:

Digitális információ menedzsment bizottság: *Glöckler Péter bizottságvezető*

Jogi koordináló bizottság: *dr. Siska Judit Éva bizottságvezető*

Kutatási és innovációs bizottság: *Puchard Zoltán bizottságvezető*

Minőségügyi bizottság: *Fülöp Pál bizottságvezető*

Továbbképzési bizottság: *Pásztor Zoltán bizottságvezető*

Építési bizottság: *dr. Ambrus Kálmán bizottságvezető*

Forgalomszabályozási és közlekedésbiztonsági bizottság:
dr. Mocsári Tibor bizottságvezető

Közúti műtárgyak bizottság: *Kolozsi Gyula bizottságvezető*

Települési utak bizottság: *Németh Mónika bizottságvezető*

Tervezési bizottság: *Keresztes László bizottságvezető*

Üzemeltetési-fenntartási bizottság: *Szabados Szabolcs bizottságvezető*

ÚME Koordinációs Bizottság: *Kolozsvári Nándor bizottságvezető*

Terjeszti:

A MAÚT Reader e-UT® Digitális Útügyi Előírástáron keresztül a
MAÚT Magyar Út- és Vasúti Társaság,
1024 Budapest, Retek utca 21–27. B 1/3.
www.maut.hu

A kiadványt gondozta: *PMS2000 Mérnöki Társaság*